

Чумак О.В., д.е.н., доц.
Національний авіаційний університет
Левіна М.В., к.е.н.
Національний авіаційний університет

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Визначальним елементом бізнесу визнають саме стратегію (у загальному її розумінні), яка визначає його базис, спрямування та розвиток, що пов'язані з:

- 1) визначенням довгострокових цілей і формулюванням завдань;
- 2) прийняттям курсу дій щодо виконання завдань для досягнення цілей;
- 3) оптимальним розподілом ресурсів, необхідних для вирішення поставлених завдань для швидкого досягнення цілей;
- 4) забезпеченням конкурентного потенціалу й формуванням конкурентних переваг [4, с. 139].

Нормативно визначено, що стратегічні плани державних підприємств на сьогодні є інструментом оцінки ефективності роботи керівництва та зв'язку між Урядом і установою, яка реалізує права власника. Впровадження у стратегічні плани державних підприємств нових видів стратегій уможливорює переорієнтацію їх економічної діяльності за векторами, які відповідають новим викликам та перспективам. Сьогодні реформування державних підприємств в Україні передбачає низку заходів щодо приватизації, ліквідації, реструктуризації, сталого розвитку, розширення тощо. Така державна політика спричиняє необхідність перегляду змісту стратегій затверджених стратегічних планів, визначення нових концепцій та розробки дорожніх карт реалізації таких стратегій згідно нових умов економічного розвитку держави, впровадження інновацій, зміни стратегічних векторів державної політики.

Стратегічне планування передбачає забезпечення досягнення розвитку обраним шляхом через окреслення системи відповідних заходів, які максимізують економічну ефективність досягнення стратегії та наближують вартісні показники економічної діяльності до умов реалізації цілей у довгостроковому періоді.

Виходячи із наведених науковцями в літературних джерелах визначень стратегічного управління, систематизовано характеристики його змістовного наповнення, які впливають на економічну діяльність підприємств [1; 3]:

- забезпечення швидкого реагування підприємства на зміни зовнішнього середовища, цілеспрямований вплив на нього, його зміна, створення умов для реалізації стратегії та досягнення цілей;
- підкріплення стратегічного плану фактичними та прогнозними даними;
- прогнозування наслідків рішень, впливаючи на ситуацію відповідним розподілом ресурсів, встановленням ефективних зв'язків та формуванням стратегічної поведінки персоналу;

- розробка аналітичного інструментарію стратегічного управління (методів і моделей), задля передбачення майбутніх загроз, пошуку нових можливостей та нових управлінських рішень;
- використання розвинених систем стратегічного управління;
- перерозподілу ресурсів щодо підтримки пріоритетних інноваційних рішень;
- створення механізму адаптації планових рішень з конкурентоспроможності до зовнішнього середовища та виявленням й використанням синергетичних ефектів;
- формування стратегічних альтернатив, їх оцінка та вибір щодо рівня конкурентоспроможності продукції;
- формування стратегічного мислення працівників підприємства задля розуміння стратегії його розвитку.

Таким чином, стратегічне планування першочергово має передбачати стадію життєвого циклу, етап економічного розвитку країни та враховувати світові економічні тенденції щодо перебування у відповідній точці циклу (враховуючи прогнози циклічності).

Відповідно до концепції сталого розвитку має бути передбачена ідеологія стратегічного управління під час формування стратегії взаємодії із зовнішнім середовищем за принципами сталого розвитку; встановлення цільових орієнтирів підприємства на перспективу на підставі врахування принципів маркетингу, екогармонійності та толерантності; використання еколого-економічного підходу до зростання підприємства та прогнозування його стратегічної позиції; забезпечення довготривалих конкурентних переваг, стійкості конкурентної позиції та економічної безпеки [2, с. 9].

Побудова стратегії державного підприємства, ґрунтується на постулатах низки стратегічних документів різного рівня, як-то: національного, регіонального, галузевого та державних програм і прогнозів економічного розвитку. Тому, лише органічне поєднання узгоджувальних процедур за всіма рівнями, дозволить погоджувати положення затверджених на державному рівні документів із статутом й складовими стратегічного і фінансового плану державного підприємства, виробничою програмою, соціально відповідальною і корпоративною політиками тощо.

Список використаних джерел.

1. Паршина О. А. Стратегія розвитку промислового підприємства в умовах обмежених виробничих ресурсів. Економіка розвитку. 2011. № 2(58). С. 100–102.
2. Пастухова В. В. Стратегічне управління підприємством в умовах нестабільності зовнішнього середовища : автореф. дис... д-ра екон. наук: Київський національний торговельно-економічний ун-т. Київ, 2003. 31 с.
3. Райковська І. Т. Модель сучасного стратегічного управління підприємством: зміст і компоненти. Вісник ЖДТУ. № 3 (73), 2015 р. С. 106–117.
4. Сумець О. М. Стратегії управління бізнесом. Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal. 2018. Vol. 4. No. 1. P. 52–64.